

(SZTEinfo – Pósa Tamara, 2021. október 14.)

„Művészek Szegedről” - beszélgetés Temesi Mária operaénekes – professzorral (1:44: 45)

A Dugonics társaság előadás-sorozata. Nemzetközi hírű életmű Szegedtől-Szegedig. Beszélgetés Temesi Mária operaénekes – professzorral. Az est házigazdája dr. Altörjay Tamás operaénekes. Beszélgetőtársa prof. dr. Kerek Ferenc egyetemi tanár.
(A 2022. december 13-i rendezvény felvétele. A felvételt a Dugonics Társaság megbízásából a Szeged Televízió készítette a szegedi Korzó Zeneházban.)

Bejárta a világot, számos operaházában énekelt, **25 éve Karunk tanszékvezetője**, ahol elkötelezetten és odaadóan oktat. Célja: átadni az éneklés szeretetét és igazi színpadi előadóművészeket nevelni a hallgatókból. **Prof. Dr. Temesi Máriával, a Liszt Ferenc-díjas magyar operaénekesnővel beszélgettünk.**

– Át kell, hogy adja tanszékvezetőként a Szegedi Tudományegyetemen a stafétabotot. Ezt hogyan éli meg?

– A lehető legjobban életem meg, hiszen ezt megelőzően két és fél évtizeden át abban a kiváltságos helyzetben voltam, hogy a ma már nemzetközi hírű szegedi énekiskolát, amelyet még egykori énektanáraim – a Vaszy Viktor által vezetett Szegedi Nemzeti Színház Érdemes művészei: Berdál Valéria, Sinkó György, Karikó Terézszel és Gyimesi Kálmánnal együtt – teremtettek meg. Tették mindezt a „bel canto” énektechnika átadásával egy széles látókörű zenei tudással és egy vérbeli színpadi operajátszásra való neveléssel. Szegeden végzett, nemzetközi pályát is befutott operaénekesnő 25 évig – tudomásom szerint legalábbis – a Magánének Tanszéken korábban, előttem még nem volt. Örömmel adom át a stafétabotot a világhírű, szakmailag szintén elismert, magyar énekesnőnek, Rost Andreának, aki vélhetően méltó utódom lesz. Biztos vagyok benne, hogy az SZTE BBMK Magánének Tanszékén általam létrehozott fejlesztések megfelelő kézbe kerülnek, sőt – várhatóan – új eredményekkel gyarapodnak. Magyarországon

egyébként törvény szabályozza azt, hogy a felsőoktatásban 65 év felett, vezető pozícióban nem dolgozhat senki, az oktatásban viszont igen. Ennek tudatában az SZTE vezetősége a későbbiekben is számít rám.

A „Habilitált Mester” és a DLA

– Kevés oktatónak adatik meg, hogy több, mint két évtizeden át vezethessen egy sikeres és jól működő tanszéket.

– Nekem ez sikerült. Az 5. ciklus lejártá után – az egyetem szándéka szerint is – maradok az oktatásban. 2001-ben az országban én voltam az első aktív operaénekesi pályán lévő énektanár, aki megszerezte a „Habilitált Mester” címet, majd később a doktori fokozatot: DLA. Többek között ennek köszönhető, hogy 2003-ban elsőként kezdeményeztem azt, hogy Szegeden létrehozzanak egy Opera Mesterképzést is. Azóta is örömmel nevelem, képezem tovább az ifjúságot egykori alma materemben, abban az intézményben, ahonnan én is indultam. Ahol mestereimtől olyan biztos alapokkal rendelkező tudást szereztem, amely a későbbiekben a világhírnévig repített.

Dr. Temesi Mária, az Operanagykövet

[2019-06-06-A Magyar Állami Operaház nagykövete a Szabadkai Zeneiskolában \(1:09\)](#)

– Mit jelent önnek az éneklés?

– A zene szeretetét, a zongora és ének iránt való érdeklődést édesanyámnak köszönhetem, aki nemcsak egy egész intézményt irányított 40 évig vezető óvónőként, hanem több hangszeren – hegedűn és mandolinon – is játszott. Muzsikusként külön gondot fordított zenei nevelésünkre. Tőle örököltem a művészi alázatot és a megújulásra való folytonosság képességét is, amely mindig

átsegített, sőt a mai napig átsegít az átmeneti nehézségeken. A zene, az éneklés és a tanítás hármassága az életem. Mindez kiegészül a Magyar Állami Operaházban végzett, operanagyköveti munkámmal. Hivatásom sokrétűségét különleges kiváltságnak tekintem. A sikert azonban a tehetség és a szerencse mellett, a kitartó és szorgalmas munka biztosítja.

Dr. Temesi Mária és egyik tanítványa

Énekverseny a tehetségekért

– *Mi kell ahhoz, hogy valakiből olyan világhírű művész váljon, mint amilyen ön is?*

– Ahhoz, hogy valakiből ne csak operaénekes, de elismert művész is váljon, a született hang- és zenei adottságok mellé végtelen nagy szorgalomra, igényeségre, munkabíráásra és megfelelő szellemi és fizikai kondícióra van szükség. Ezt önmagunknak kell beletenni, aztán egyszer csak megmutatkozik az eredményekből, hogy mi a Jóisten szándéka velünk, de a folyamatos tanulás és ismeretek bővítése általában meg hozza a gyümölcsét. Készen kell állni a szerencsére.

– *Hogyan értékeli a XI. alkalommal megrendezett Simándy József Nemzetközi Énekversenyt?*

– Boldog vagyok, hiszen a verseny ezúttal is magas színvonalon valósult meg, amelyért ezúton is hálás vagyok az EMMI-nek, az SZTE-nek, Szeged városának és minden támogatónak. A hallgatóim közül pedig többen is kiváló eredményeket értek el. Csúzdi Eszter másodéves hallgatóm a korosztályában első helyen

végzett, Hencz Ráhel és Kiss Attila Andor fiatal, Bachelor szakos hallgatóként pedig számos rangos különdíjban részesült. Az eredmények azonban azt bizonyítják, hogy a megnehezített, online formában zajló oktatás időszakában sem volt hiábavaló a komoly és minden szempontból igényes, közös munka.

– **Mit jelent önnek, mint az esemény megálmodójának, ez az énekverseny?**

– Égi ajándékot, amelyet hosszú évekkal ezelőtt feladatként bízott rám a sors, és amelyben azóta is egyre több nagyszerű támogató akad. Jó érzés, hogy az ifjú tehetségek oktatása mellett e verseny által a tehetséggondozásban is sok embernek segíthetek. Mára a Simándy énekverseny Magyarországon egy igen jelentős szerepet tölt be a tehetségkutatóban és segítséget nyújt az ifjú énekesek pályaindulásában. Az itt felfedezett fiatalok legtöbbje ismert, Prima Primissima, vagy Állami díjas, foglalkoztatott művész lett. A megmérettetés évről-évre beváltja küldetését. A győztesek névsora a simandysingingcompetition.hu honlapon olvasható.

Az operaénekes büszkeségei

– *Minden évben nagyon komoly, hazai és nemzetközi szaktekintélyek alkotják a zsűrit. Ez mennyire tudatos?*

– A versenyt először a szegedi Zeneművészeti Kar frissen kinevezett, magánének tanszékvezetőjeként rendeztem meg egykori szegedi énektanárommal, Sinkó Györggyel, a Szegedi Nemzeti Színház Érdemes művészeivel és Kerek Attilával, a szegedi önkormányzat rendezvény- és protokoll-tanácsadójával. A megmérettetés lényege és egyben küldetése már akkor az volt, hogy felfedezze az ifjú énekeseket és segítséget nyújtson a fiatal operaénekesek pályakezdésében. Az elmúlt években aztán bebizonyosodott: valóban kiugrási lehetőséget nyújt a legtehetségesebbek közül is a legfelkészültebbeknek, hiszen a versenyzők egy hazai és nemzetközi szaktekintélyekből álló zsűri előtt mutathatják be zenei, színpadi, énektechnikai és előadóművészi tudásukat, korosztályuknak megfelelő, magas szintű felkészültségüket. Éppen ezért a zsűri tagjainak megválasztása is tudatos. Az idei versenyen is sikerült neves szakemberekből álló zsűrit delegálni a versenyre. Jelen volt – többek között – **Ókovács Szilveszter** operaénekes, a Magyar Állami Operaház főigazgatója, aki a zsűri elnökeként foglalt helyet. **Bátor Tamás** operaénekes, a Müpa művészeti főtanácsadója és a Magyar

Állami Operaház művészeti tanácsadója; **Kiss-Balbinát Atilla**, Kossuth-díjas és Liszt Ferenc-díjas operaénekes, a Budapesti Operettszínház főigazgatója; **Gyüdi Sándor**, Liszt Ferenc-díjas karmester, a Szegedi Szimfonikus Zenekar igazgatója; **Oliver von Dohnányi** karmester; **Rost Andrea**, Kossuth-díjas és Liszt Ferenc-díjas operaénekes; **Bátori Éva** operaénekes, Érdemes- és Kiváló művész; **Prof. Dr. Tóth Péter** zeneszerző, az SZTE BBMK dékánhelyettese; valamint **Prof. mr. Tamara Marković** operaénekes, a Szabadkai Zeneiskola tanára; **Prof. Dr. Berislav Jerković, PhD.** operaénekes, az Eszéki Egyetem docense és **Prof. mr. Vojislav Spasić** operaénekes, a Kragujevaci Egyetem Filológiai és Művészeti Karának Magánének tanszékvezető professzora. Nem véletlen, hogy a versenyt 2018-ban, alapításának 20. és megrendezésének 10. jubileumi évében – a magyar kulturális életben betöltött szerepe elismeréseként – kulturális örökségünk részévé nyilvánították és bekerült a Nemzeti Értéktárba.

– *A Simándy József Nemzetközi Énekverseny egyre inkább határokon átívelő.*

– Igen, a rendezvény a kezdetek óta széles körben mozgatja Magyarországot és a Kárpát-medence magyar lakta területein élő, énekelni tanuló és pályakezdő ifjú művészeket, sőt a világ számos más országából is idevonzza az ifjú énekes tehetségeket. Nekem sokat jelentett volna, ha a kezdetekkor valaki úgy fogja a kezem a pályán, mint ahogyan ma én a hallgatókét. Ezért olyan fontos számomra a Simándy József Nemzetközi Énekverseny. Arról nem is beszélve, hogy minden évben mennyire kiemelkedőnek tartottam azt is, hogy megemlékezzünk Simándy József operaénekesről, példaként tekintve igényes szakmai-művészi hozzáállására és követendő emberi magatartására.

– *Mire a legbüszkébb?*

– Büszke vagyok arra, hogy két világversenyről is első díjjal tértem haza: 1981-ben Rio de Janeiróból, majd 1985-ben a philadelphiai Pavarotti Énekversenyről. Büszke vagyok arra, hogy – a Magyar Állami Operaházban lévő állandó társulati tagságom mellett – a világ számos neves operaházában is elénekelhettem a legszebb Mozart, Verdi, Wagner, Puccini és kortárs operaszerepeket és, hogy a Magyar Rádió több opera, dal és oratórium koncert felvételemet játssza, még napjainkban is.

Georg Friedrich Händel - Messiás oratórium teljes (2:05:13)

Szólisták: Temesi Mária, Komlósi Ildikó, Uwe Heilmann, Póka Balázs, orgona: Virágh Endre, csembaló: Horváth Anikó, trombita szóló: Geiger György
Magyar Rádió kórusa (Karigazgató: Sapszon Ferenc) és zenekara
Vezényel: Wolfgang Gönnenwein
(Budapest Kongresszusi Központ, 1987)

Temesi Mária Magyar Állami Operaház (9:14)

A Magyar Állami Operaházban énekelt híres szerepeiből: Janáček: Jenufa-Kostelnicka;
Wagner: Az istenek alkonya-3. Norma; Wagner: Tannhäuser- Erzsébet; Wagner: Lohengrin-Ortrud; Wagner: Walkür-Sieglinde

Wagner: Lohengrin - Nászszoba-jelenet (Temesi Mária, Molnár András) (9:06)

Wagner: Lohengrin-Elza és Lohengrin kettőse (Nászszoba jelenet) / Elza: Temesi Mária,
Lohengrin: Molnár András (Magyar nyelvű felvétel)

Büszke vagyok a Hungaroton által kiadott Wagner Heroinák szóló ária CD-re, amelyet a Magyar Rádió Szimfonikus Zenekara kísér Yuri Simonov karmester vezényletével:

Wagner: Der fliegende Holländer – Jo-ho-hoe! - Temesi Mária (7:31)

Senta balladája (II. felv.)

Wagner: Tannhäuser - Dich, teure Halle - Temesi Mária (3:27)

(Csarnokária – (II. felv. -Erzsébet)

Wagner: Tannhäuser- Allmächt'ge Jungfrau - Temesi Mária (5:26)

Erzsébet imája (III. felv.)

Lohengrin, Act I: "Einsam in trüben Tagen" (7:29)

(Elza álma (I. felv.)

Lohengrin, ActII: „Euch Lüften, die mein Klagen" (3:59)

Elza áriája (II. felv.)

Tristan und Isolde, Act III: „Mild und leise" (6:56)

Izolda szerelmi halála (III. felv.)

Wagner: Die Walküre - Der Männer Sippe Temesi Mária (6:06)

Sieglinde elbeszélése (I. felv.)

Wagner: Siegfried - Sonnenhell leuchtet - Temesi Mária (5:26)

Brünnhilde (III. felvonás 3. jelenet)

Götterdämmerung, Act III: "Starke Scheite" (19:56)

A III. felvonás zárójelenete (Brünnhilde)

Büszke vagyok a tanítványaimra, akik sikerrel szerepelnek a hazai és nemzetközi énekversenyeken és az operaszínpadokon, de olyanok is vannak, akik a tanári karrierben teljesedtek ki és oktatóként vagy tanszékvezetőként helyezkedtek el a magyar zenei életben. Büszke vagyok, hogy annak idején nem szerződtem le hosszabb távra külföldön. A Saarbrücki Operaház és a Kölni Operaház, valamint a Dresdai Semperoper Operaház is ajánlott több éves, állandó szerződést. Én azonban a tudást itthon, saját hazámban, magyar értékeinket gazdagítva, közvetlenül adom át. Hálával tartozom mindezért a Gondviselésnek és annak, hogy a szakmai sikerek mellett – 25 évig házasságban élve – egy nagyszerű gyermeket is felnevelhettem.

Temesi Máriát a Magyar Kultúra Lovagjává „ütötték” 2023. január 21-én, a Magyar Kultúra Napja alkalmából tartott gálán az MH Stefánia Palota- Kulturális Központban.